ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 4ης Φεβρουαρίου 1988 *

Στην υπόθεση 255/86,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την Denise Sorasio, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής υπηρεσίας της Επιτροπής, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου του Βελγίου, εκπροσωπούμενου από τον Robert Hoebaer, διευθυντή στο Υπουργείο Εξωτερικών, Εξωτερικού Εμπορίου και Συνεργασίας με τις Αναπτυσσόμενες Χώρες, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο τη βελγική πρεσβεία, 4, rue des Girondins, résidence Champagne,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή με την οποία ζητείται να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ κανονιστική ρύθμιση στον τομέα της εμπορίας οπωροκηπευτικών αντίθετη προς τους κανόνες της κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα αυτό,παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους G. Bosco, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, O. Due και G. C. Rodríguez Iglesias, προέδρους τμήματος, T. Koopmans, K. Κακούρη, R. Joliet και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. L. da Cruz Vilaça
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 21ης Οκτωβρίου 1987,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Δεκεμβρίου 1987,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 8 Οκτωβρίου 1986, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ εθνική κανονιστική ρύθμιση στον τομέα της εμπορίας οπωροκηπευτικών αντίθετη προς τους κανόνες της κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα αυτό,παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και από τις εν λόγω διατάξεις.

2 Πρόκειται για τον κανονισμό 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 250), περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και ειδικότερα τους κοινούς κανόνες ποιότητας που καθορίζονται με τον κανονισμό 23/62 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 5), περί βαθμιαίας δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και τους κανονισμούς της Επιτροπής 58/62, της 15ης Ιουνίου 1962, περί καθορισμού κοινών κανόνων ποιότητος για ορισμένα προϊόντα του παραρτήματος I B του κανονισμού αριθ. 23/62 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 37), 183/64, της 17ης Νοεμβρίου 1964, περί καθορισμού των κοινών κανόνων ποιότητος για τα σπαράγγια και τα αγγούρια (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/001, σ. 149), 1641/71, της 27ης Ιουλίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων ποιότητος για τα επιτραπέζια μήλα και αχλάδια (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/007, σ. 8), και 778/83, της 30ής Μαρτίου 1983, που καθορίζει τους κανόνες ποιότητας για τις ντομάτες (ΕΕ L 86, σ. 14).

3 Το βελγικό βασιλικό διάταγμα περί εμπορίας οπωροκηπευτικών, που εκδόθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1982 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 1983, περιελάμβανε προδιαγραφές συμπληρωματικές της οικείας κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως. Με έγγραφο της

10ης Ιανουαρίου 1984, η Επιτροπή κάλεσε τη βελγική κυβέρνηση να της υποβάλει τις παρατηρήσεις της σχετικά με ορισμένες διατάξεις του εν λόγω βασιλικού διατάγματος που ήταν δυνατό να αντιβαίνουν προς την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση στον τομέα των οπωροκηπευτικών.

4 Οι βελγικές αρχές απάντησαν στην Επιτροπή με το από 20 Μαρτίου 1984 έγγραφο της Μόνιμης Αντιπροσωπείας, επικαλούμενες ουσιαστικά τη χρησιμότητα σε τεχνικό και διοικητικό επίπεδο των ληφθέντων μέτρων και την έλλειψη δυσμενούς διακρίσεως έναντι των εισαγόμενων προϊόντων, δεχόμενες συγχρόνως ότι ορισμένα από τα μέτρα αυτά προσέθεταν υποχρεώσεις πέραν αυτών που περιλαμβάνονταν στην κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.

5 Στις 26 Ιουλίου 1984, η Επιτροπή διατύπωσε την αιτιολογημένη γνώμη που προβλέπεται με το άρθρο 169, πρώτη παράγραφος, της Συνθήκης ΕΟΚ, επαναλαμβάνοντας σ' αυτήν τις παρατηρήσεις της όσον αφορά την παράβαση του Βασιλείου του Βελγίου ενόψει των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κανονιστική ρύθμιση στον τομέα των οπωροκηπευτικών και το άρθρο 30 της Συνθήκης. Επειδή το Βασίλειο του Βελγίου δεν συμμορφώθηκε με την αιτιολογημένη γνώμη, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

6 Με το βελγικό βασιλικό διάταγμα της 12ης Ιανουαρίου 1987, με το οποίο τροποποιήθηκε το προαναφερθέν βασιλικό διάταγμα της 26ης Νοεμβρίου 1982, καταργήθηκαν όλες οι πρόσθετες απαιτήσεις, το σύννομο των οποίων αμφισβητείται στην παρούσα υπόθεση, πλην εκείνης που αφορούσε την ένδειξη του ελάχιστου καθαρού βάρους, του αριθμού των τεμαχίων ή του αριθμού των δεσμών στις συσκευασίες μεταφοράς για τα εγχώρια προϊόντα. Κατά συνέπεια, όπως ρητά δέχτηκε η Επιτροπή, η διαφορά αφορά μόνον αυτή την αιτίαση.

7 Το μόνο σημείο αντιδικίας μεταξύ των διαδίκων είναι το ζήτημα αν το Βασίλειο του Βελγίου είχε αρμοδιότητα να θεσπίσει αυτή την κανονιστική ρύθμιση, με την οποία επεκτείνονται σε άλλα προϊόντα οι απαιτήσεις που η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση στον τομέα αυτό καθορίζει μόνο για τα κρεμμύδια, τις αγκινάρες, τα σέλινα με νευρώσεις και τις κεφαλωτές κράμβες.

8 Όπως έκρινε επανειλημμένως το Δικαστήριο και τελευταία με τις αποφάσεις της 26ης Ιουνίου 1979 (Pigs and Bacon κατά Επιτροπής, 177/78, Rec. 1979, σ. 2161) και της 7ης Φεβρουαρίου 1984 (Jongeneel Kaas, 237/83, Συλλογή 1984, σ. 483), αφότου η Κοινότητα θέσπισε, δυνάμει του άρθρου 40 της Συνθήκης, κανονισμούς περί κοινής οργανώσεως αγοράς σε συγκεκριμένο τομέα, τα κράτη μέλη οφείλουν να μην λαμβάνουν κανένα μέτρο που παρεκκλίνει από τη ρύθμιση αυτή ή μπορεί να τη βλάψει.

9 Η κοινή οργάνωση αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών διέπεται από τον προαναφερθέντα κανονισμό 1035/72, με τον οποίο θεσπίστηκε κοινοτικό σύστημα κανόνων ποιότητας που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα τα οποία διέπονται από τον κανονισμό· για ορισμένα προϊόντα καθορίστηκαν επίσης κανόνες ποιότητας με τον κανονισμό 23/62 του Συμβουλίου και με τους κανονισμούς 58/62, 183/64, 1641/71 και 778/83 της Επιτροπής, οι οποίοι προαναφέρθηκαν. Όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 1035/72, το σύστημα αυτό έχει ως σκοπό, με τον καθορισμό κοινών κανόνων ποιότητας, τον αποκλεισμό από την αγορά των μη ικανοποιητικής ποιότητας προϊόντων, τον προσανατολισμό της παραγωγής κατά τρόπο που να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις των καταναλωτών και τη διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων με βάση το θεμιτό ανταγωνισμό, συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στη βελτίωση της αποδοτικότητας της παραγωγής.

10 Το Δικαστήριο έκρινε ήδη με τις αποφάσεις της 13ης Δεκεμβρίου 1983 (Apple and Pear, 222/82, Συλλογή 1983, σ. 4083) και της 25ης Νοεμβρίου 1986 (Association comité économique agricole régional, 218/85, Συλλογή 1986, σ. 3513) ότι το σύστημα κανόνων ποιότητας έχει εξαντλητικό χαρακτήρα.

11 Επομένως, το Βασίλειο του Βελγίου δεν είχε αρμοδιότητα να επεκτείνει σε άλλα προϊόντα τις απαιτήσεις συσκευασίας που η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση προβλέπει μόνο για ορισμένα λαχανικά, δηλαδή τα κρεμμύδια, τις αγκινάρες, τα σέλινα με νευρώσεις και τις κεφαλωτές κράμβες. Ακόμη και αν οι πρόσθετες αυτές απαιτήσεις αφορούν μόνο τα εγχώρια προϊόντα, διακυβεύουν τον κοινό χαρακτήρα των κανόνων ποιότητας που εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλα τα προϊόντα εντός της Κοινότητας.

12 Επομένως, πρέπει να αναγνωριστεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ με το άρθρο 7, παράγραφος 3, του βασιλικού διατάγματος της 26ης Νοεμβρίου 1982, περί εμπορίας οπωροκηπευτικών, όπως τροποποιήθηκε με το βασιλικό διάταγμα της 12ης Ιανουαρίου 1987, διατάξεις με τις οποίες επιβάλλεται η υποχρέωση να αναγράφεται στις συσκευασίες μεταφοράς προϊόντων που καλλιεργήθηκαν στο Βέλγιο το ελάχιστο καθαρό βάρος, ο αριθμός τεμαχίων ή ο αριθμός των δεσμών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και από τους προαναφερθέντες κανονισμούς 1035/72 και 23/62 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972 και της 4ης Απριλίου 1962 αντιστοίχως.

Επί των δικαστικών εξόδων

13 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα αν υπάρχει σχετικό αίτημα. Κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, ο παραιτούμενος διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εκτός αν η παραίτησή του δικαιολογείται από τη στάση του αντιδίκου.

14 Κατά την έγγραφη διαδικασία, η Επιτροπή παραιτήθηκε από πολλές αιτιάσεις που είχε διατυπώσει με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο λόγω του ότι το Βασίλειο του Βελγίου συμμορφώθηκε επί των σημείων αυτών μετά την άσκηση της προσφυγής.

15 Από αυτό προκύπτει ότι η μερική παραίτηση της Επιτροπής δικαιολογείται από τη στάση του Βασιλείου του Βελγίου το οποίο, εξάλλου, ηττήθηκε κατά τα λοιπά.

16 Επομένως, το Βασίλειο του Βελγίου πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) **Το Βασίλειο του Βελγίου, θεσπίζοντας και διατηρώντας σε ισχύ με το άρθρο 7, παράγραφος 3, του βασιλικού διατάγματος της 26ης Νοεμβρίου 1982, περί εμπορίας οπωροκηπευτικών, όπως τροποποιήθηκε με το βασιλικό διάταγμα της 12ης Ιανουαρίου 1987, διατάξεις με τις οποίες επιβάλλεται η υποχρέωση να αναγράφεται στις συσκευασίες μεταφοράς προϊόντων που καλλιεργήθηκαν στο Βέλγιο το ελάχιστο καθαρό βάρος, ο αριθμός τεμαχίων ή ο αριθμός των δεσμών, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη και τους κανονισμούς 1035/72 του Συμβουλίου, της 18ης Μαΐου 1972, περί κοινής οργανώσεως αγορών στον τομέα των οπωροκηπευτικών, και 23/62 του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 1962, περί βαθμιαίας δημιουργίας κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών.**

2) **Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.**

Bosco Due Rodríguez Iglesias

Koopmans Κακούρης Joliet O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 4 Φεβρουαρίου 1988.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart